

Vsebina Kinolog 5–6 2021

3	Uvodnik
4	Spominjali se ju bomo
5	Pogovor z Zlatkom Gorjanom
8	Goniči – najstarejši lovski psi
14	Pogovor s Sebastjanom Jenkom
16	Kraški ovčar, intervju z Mihom Čelarjem
20	40 let LKD Posavja Krško
22	Memorial T. Dreniga
24	Odgovornost in posledice
26	Kako postaneš sodnik
28	»Ma dioporko«
29	Obvestila iz pisarne
33	Pasma: Samojed
41	Naši veterani: Bones
42	Saarloosov volčjak
44	Virtualna tekmovanja
46	Mreža »Šolski pes«
48	Mantrailing
50	Mladički v času pandemije
52	Reševalci na Vršiču
54	Podenco canario pri nas doma
56	Nega: Brezskrbno na počitnice
58	Prihodnost je v eksosomih
60	Manipulacija ciklusa pri psicah
62	Pes pri okulistu
64	Alergije pri psih
66	Gibalni sistem psa, 2. del
68	Pasja prva pomoč
71	Mladi kinolog: Juhej, imeli bomo kužka!

Odlomki iz nekaterih zanimivih prispevkov

Besedilo Slavko Žlebnik, Jure Rihtaršič, fotografije osebni arhiv Jureta Rihtaršiča in DVK za goniče, uredil Roman Rovanešek

Goniči – najstarejši lovski psi

»Z njimi so lovili naši dedi in očetj«

Goniči so najstarejši lovski psi. Prvo delo psa na lovu je bilo, da je izsledil in naganjal divjad k lovcu ter da mu je v sili pomagal v boju z zvermi. Najstarejše

nam znano ime goničev je bilo samo pes. Šele z različno (naš narodni pregovor pravi: drugačni psi za zajčji, drugačni za medvedji lov) in večjo lovsko uporabo so dobivali druga imena. Naši goniči so vzhodnoevropskega oz. azijskega porekla. Vsak narod, skoraj vsaka dežela ima svoje vrste goničev. Lov z goniči je naš ljudski lov. To je lovski način naših pradedov, dedov in očetov, ki nam je prišel v kri. Komur je prirojena strast loviti divjad z goniči, se je ne bo otresel, naj nekateri še tako zabavljajo čez brakade pod vplivom tujih, zlasti nemških knjig. Privlačna sila brakad se skriva za zlatom jesenskega in za demanti v snegu spečega drevja, za veselim zvonjenjem psov in za zategnjenimi glasi lovskega roga, za napetim pričakovanjem živali in za duševnim razburjenjem, ki raste in pada, se znižuje in stopnjuje, dokler se s strelom ne konča.

Brakada ni vsak lov z braki. Pravilno je naziranje naših kmečkih lovcev, da so za brakado potrebne vsaj tri puške in dva psa. (Vir: Naši psi, dr. Janko Lokar, 1948)

Pripravila Polona Peršuh, fotografije osebni arhiv Zlatka Gorjana

Pogovor z Zlatkom Gorjanom

»V veselje mi je, ko nekdo reče, hvala za pomoč«

Ime, ki ga takoj povežemo z agilityjem. V svet agilityja je stopil že v samih začetkih te discipline, ko se je pojavila v Sloveniji. Še zmeraj aktiven tekmovalec, cenjen sodnik doma in v tujini, že vrsto let predsednik Komisije za agility, kjer ob pomoči in sodelovanju sodnikov skrbi, da je slovenski agility primerljiv z najrazvitejšimi državami.

Pripravila Metka Bartol

Pogovor s Sebastjanom Jenkom

Človek na mestu

Kratkobeseden, a jedrnat. Nikoli se ne izpostavlja, a s svojim delom se vedno znajde v prvih vrstah. V vsakem trenutku pripravljen pomagati, tudi tam, kjer se ne počuti najbolj doma, in takrat, ko je v stiski s časom – nanj vedno lahko računaš. Že ob prvem stiku z njim ti da občutek mirnega, empatičnega človeka, ki pa se na koncu izkaže tudi za zelo vztrajnega, doslednega in prav gotovo vrednega zaupanja.

Besedilo Blanka Dolinar, fotografije Blaž Vehovar, arhiv filma Sinovi burje

Intervju z Mihom Čelarjem

Režiser prihajajočega dokumentarnega filma o kraškem ovčarju

Pri nas Miha Čelar brez dvoma velja za enega najboljših, najvidnejših, najprepoznavnejših režiserjev in scenaristov, ki se je specializiral ravno za dokumentarni film. Med njegove vidnejše projekte sodijo dokumentarni filmi, kot so: Codelli, Irena, lahko noč, transmedijski projekt Skrivnost barjanskega kolesa, iOtok, Kameleoni, Beatlesi nekdanje Jugoslavije in ne nazadnje dokumentarec Sinovi burje – vrnitev kraškega ovčarja na mejo med človeka in volka.

Besedilo Polona Peršuh, fotografije Nika Ferk

Memorial T. T. Dreniga 2021

Mednarodno tekmovanje šolanih psov

Ali bo sploh dovoljeno in mogoče organizirati kakšno koli tekmo, ali bo zaradi epidemije odpovedan tudi Memorial Teodorja T. Dreniga? Vse to in s tem povezane omejitve so skoraj do konca pestile organizatorje tekmovanja, člane Kinološkega društva Ljubljana.

Besedilo Branko Tucovič, fotografije arhiv LKD Posavja Krško

Besedilo Branko Tucovič, fotografije arhiv LKD Posavja Krško

40 let LKD Posavja Krško

Prilaganje spremenjenim razmeram

Lovska zveza Slovenije je na svoji skupščini 8. 7. 1978 v razpravi obravnavala priprave na reorganizacijo lovske kinologije in sprejela sklep, s katerim je ustanovila posebno delovno skupino, ki je proučila možnosti za ustanovitev lovske kinoloških društev pri Zvezah lovskih družin in pripravila predlog Pravil Lovsko kinoloških društev. Dne 4. 11. 1978 je bil posvet Izvršnih odborov LZS in Zvez lovskih družin, kjer so določili skrajni rok za ustanovitev Lovsko kinoloških društev, in sicer 10. 1. 1979. Z ustanovitvijo LKD so bile ukinjene kinološke komisije pri področnih lovskih zvezah.

Priredila Željka Fon Zidar, mednarodna kinološka sodnica

Odgovornost in posledice

Kaj če pes ugrizne

Vedno več ljudi se odloča za štirinožne prijatelje. Približno na dva milijona, kolikor nas je, imamo skoraj četrto milijona psov, od tega na žalost večinoma

mešancev. A ugriz je ugriz, le da zobje majhnega psa v primerjavi z močnim ugrizom velikega psa predstavljajo veliko večje tveganje za poškodbo. Ker je predvsem v obdobju corone povpraševanje po psih močno naraslo, se lahko samo sprašujemo, kaj bo s temi psi po tem, ko bodo lastniki odšli v službe, otroci v šole, psi pa bodo ostali (ne)socializirani in vzgojeni, kakor pač bodo, največkrat tudi nešolani. Ob tem se poraja še pomembno vprašanje, ali se ljudje, ki so se odločili za štirinožnega prijatelja, zavedajo, da njihova odločitev zahteva poleg vsakdanjih obveznosti vzdrževanja psa tudi veliko mero odgovornosti, zlasti z vidika varnosti.

Besedilo Alenka Gorjan, sodnica v pašno-zbiralnem in tradicionalnem načinu Kako postaneš sodnik

Pot se začne s šolanjem pastirskega psa ...

Ko zaključujem članek o svoji poti do sodnika za pašno zbiralni način, je za mano sojenje preizkusa naravnih pašnih zasnov ter izpitov tako za borderje kot za druge pasme. Kljub koronaobdobju, ki je omejevalo tako treninge kot izvedbo prireditev, je bila udeležba res številčna, saj se je 26 parov udeležilo preizkusa naravnih zasnov, trije pari so opravljali izpit. Sojenje discipline, ki se v Slovenji počasi, a vztrajno, uveljavlja, mi je v veliko veselje.

Besedilo Marjuta Žepič Tušar, dr. vet. med.

Saarloosov volčjak

Pol volk, pol pes!

Saarloosov volčjak predstavlja fascinantno, dokaj nepoznano pasmo, ki po videzu in temperamentu močno spominja na volka. Gre za zanesljive pse, ki so zvesti in brezpogojno naklonjeni svojemu lastniku, pa vendar so zaradi svoje prvinskosti in prirojenega strahu zahtevni za vzgojo in tako neprimerni za neizkušene lastnike ter ljudi s premalo časa. Gre za živahnega psa, polnega energije in temperamenta ter neodvisnega značaja.

Besedilo Lara Juvančič in Simona Potočar Agrež, inštruktorica mantrailinga Mantrailing

Posebna veja iskanja pogrešanih oseb

Mantrailing je odličen hobi za aktivno preživljanje prostega časa z vašim psom, obenem pa tudi reševalska tehnika, ki se v primerih iskalnih akcij pogrešanih oseb v Sloveniji uporablja zadnjih nekaj let in tako predstavlja precej novo vejo v

sistemu delovanja reševalnih psov pri nas. Gre za poseben način iskanja, ki pomeni sledenje individualnemu vonju določene osebe.

Besedilo dr. Saša Koprivec, univ. dipl. bioteh., Inštitut za predklinične vede Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani, za Animacel d.o.o.

Prihodnost je v eksosomih

Vzhajajoče zvezde veterinarske diagnostike in terapije

V veterinarski medicini razvoj in napredek nikoli nista zaključena zgodba – in prav je tako. Z novimi raziskavami pridobivamo vedno natančnejše podatke o zgradbi in delovanju telesnih sistemov, ki vodijo v učinkovitejše diagnostične in terapevtske pristope. Dober primer so trenutno zelo aktualne nevrodegenerativne bolezni, npr. parkinsonova in alzheimerjeva bolezen. Kljub naraščajočemu številu raziskav še vedno ne vemo veliko o vzrokih nastanka in samem poteku teh bolezni. Mehanizmi v ozadju so namreč tako kompleksni, da obstaja velika potreba po inovativnih in individualnih pristopih zdravljenja. Majhni zunajcelični vezikli, imenovani eksosomi, so v zadnjih letih vzbudili veliko upanja v medicinskih in veterinarskih raziskavah na področju regenerativne medicine. Predstavljajo eno izmed možnosti za napredna zdravljenja, ki so prilagojena vsakemu pacientu posebej. Smo na dobri poti, da bomo terapije, ki vključujejo mezenhimske matične celice, lahko zamenjali za enako učinkovite brezcelične terapije.

Besedilo izr. prof. dr. Primož Klinc, dr. vet. med., dipl. ECAR, in Špela Debevc, študentka veterine, fotografije P. Klinc

Manipulacije ciklusa pri psicah

Znanost ponuja več možnosti

Prehod v pojatveni ciklus želimo pogosto bodisi zavreti ali pospešiti. Pred začetkom sinhronizacije je pomembno, da poznamo nekatere osnovne značilnosti pojatvenega ciklusa pri psicah, razlike v njegovem poteku med posameznimi živalmi oz. cikluse iste živali ter možnosti diagnosticiranja pojatvenega ciklusa in/ali ovulacije.

Besedilo Lucija Jeršin, študentka 5. letnika Veterinarske fakultete v Ljubljani

Pes pri okulistu

Najpogostejše bolezni oči

Naloga oči je skoraj čudežna – pretvarjajo zaznano svetlobo v živčne impulze, ki jih možgani oblikujejo v sliko sveta. Da naloga poteka nemoteno, morajo vsi deli očesa delovati pravilno. Na žalost danes poznamo vrsto bolezni, ki ovirajo normalno delovanje oči. V nadaljevanju bo predstavljenih nekaj najpogostejših očesnih bolezni, s katerimi se srečujejo lastniki psov in veterinarji. Bolezenska stanja oči so nagnjena k hitremu poslabšanju, zato sta njihovo zgodnje prepoznavanje in ukrepanje ključnega pomena.

Besedilo Betka Perc, študentka 5. letnika Veterinarske fakultete v Ljubljani

Alergije pri psih

Nekaj najpogostejših

Tako kot ljudje lahko tudi psi ob stiku z določenimi snovmi iz okolja razvijejo alergijsko reakcijo. Snovi, ki povzročajo alergijsko reakcijo, so alergeni – najpogosteje so to rastlinski delci ali druge snovi iz okolja, določene sestavine pasje hrane in izločki kožnih parazitov.

Besedilo Jana Gams, dr. vet. med., fotografije Anja Troha

Gibalni sistem psa

Zadnji del telesa in trup, 2. del

Štirinožna hoja in atletsko telo psom omogočata izjemne telesne sposobnosti, ki jih s pridom izkoriščamo tudi v delu in športu. V prejšnji izdaji smo si natančneje pogledali vlogo sprednjega dela pasjega telesa, zdaj pa se bomo posvetili zadnjim nogam, ki predstavljajo pogonski del, ter trupu, ki je morda eden pomembnejših, če ne celo kar najpomembnejši del pasjega telesa, saj povezuje sprednji in zadnji del ter omogoča stabilnost in učinkovito gibanje. Predvsem pa spoznajmo, na kakšen način lahko pomagamo ohranjati zdravje teh delov mišično-skeletnega sistema.

Besedilo dr. Zlata Čop, dr. vet. med., Veterinarska klinika Lesce

Pasja prva pomoč

Dobro je vedeti

V okolju našega nadobudnega štirinožca preži vse polno nevarnosti, ki se jih pogosto zavemo šele, ko je prepozno; od zaužitja strupenih snovi, tujkov in pikov do raznih poškodb, avtomobilskih nesreč, toplotnega udara ...

To in še veliko več zanimivega branja vas čaka v 5–6/2021 številki Kinologa.

Na razpolago bo od ponedeljka, 14. junija 2021, na KZS in prodajnih mestih po Sloveniji.

